

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради ліцею

Протокол № 1

від 31.08.2024

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Нижньовербізького ліцею

імені Героя України

Олександра Кукурби

Лариса СТЕФУРАК

31.08.2024

Освітні програми
для 8-9 класів
Нижньовербізького ліцею
Нижньовербізької сільської ради
імені Героя України
Олександра Кукурби
на 2024 /2025 навчальний рік

Загальні положення

Освітня програма II ступеня навчання – базова середня освіта (далі базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 року № 898 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» та відповідно до:

- **8-9 класи** - Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 405.

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Згідно зі статтею 9 Закону України «Про освіту» Нижньовербізький ліцей імені Героя України Олександра Кукурби надає право здобувати освіту за інституційною (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева) та індивідуальною (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж) формами навчання. Індивідуальна (сімейна, екстернат, педагогічний патронаж) форма навчання організовується відповідно до Положення про індивідуальну форму навчання в системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 року № 955.

В умовах воєнного стану освіти, навчальні програми та річний навчальний план виконуються педагогами ліцею в повному обсязі, з використанням очної, дистанційної та змішаної форм організації освітнього процесу, в залежності від безпекової ситуації. Організовується навчальна діяльність учнів за затвердженим розкладом уроків, додаткових консультацій тощо. У разі виникнення епідемічної ситуації, введення протиепідемічних заходів, навчання учнів здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання згідно з Положенням про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 року №1115, відповідно до річного навчального плану та розкладу.

Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів є освітня програма Нижньовербізького ліцею імені Героя України О.Кукурби.

Освітня програма закладу відповідає: структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які розпочинають навчання за освітньою програмою II ступеня (базова середня освіта) Нижньовербізького ліцею імені Героя України О.Кукурби.

Освітня програма базової середньої освіти визначає:

- 1) загальний обсяг навчального навантаження, тривалість та взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін;
- 2) очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- 3) вимоги до осіб, які навчаються за цією освітньою програмою;
- 4) перелік освітніх галузей;
- 5) логічної послідовності вивчення навчальних предметів;
- 6) форми організації освітнього процесу;
- 7) опис інструментарію оцінювання;
- 8) інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

8.2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за даною освітньою програмою

Навчання в Нижньовербізькому ліцеї імені Героя України О.Кукурби за освітньою програмою базової середньої освіти (8-9-і класи) можуть розпочинати учні 8-9-х класів, які на момент зарахування (переведення) до ліцею, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному

стандарті базової середньої освіти, що підтверджено відповідним документом (табелем успішності).

Для учнів, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, визнання результатів навчання здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою, із урахуванням наказу МОН від 02.08.2024 № 1093.

Для учнів із числа внутрішньо переміщених осіб навчання може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру 2024-2025 навчального року.

Для проведення оцінювання наказом директора Нижньовербізького ліцею імені Героя України О.Кукурби створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Загальний обсяг навчального навантаження

Освітня програма Нижньовербізького ліцею імені Героя України О.Кукурби дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Освітня програма II ступеня (базова середня освіта) передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

8.4. Навчальний план та його обґрунтування

Навчальний план для 8-9-х класів розроблений на основі Типової освітньої програми для 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018р. № 405.

Перелік освітніх галузей укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура.

Варіативна складова навчального плану визначена самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення Нижньовербізького ліцею імені Героя України О.Кукурби і відображається в річному навчальному плані закладу.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН НИЖНЬОВЕРБІЗЬКОГО ЛІЦЕЮ ІМЕНІ ГЕРОЯ УКРАЇНИ ОЛЕКСАНДРА КУКУРБИ НА 2024-2025 Н.Р. (П'ЯТИДЕНКА) 8-9 КЛАСИ

№ п/п	Класи	8-А	8-Б	9-А	9-Б
	Навчальні предмети				
1.	Українська мова	2	2	2	2
2.	Українська література	2	2	2	2
3.	Німецька мова	2	2	2	2
4.	Історія України	2	2	2	2
5.	Зарубіжна література	2	2	2	2
6.	Математика	2	2	2	2
7.	Фізика	2	2	2	2
8.	Хімія	2	2	2	2
9.	Біологія	2	2	2	2
10.	Вступ до історії України та громадянської освіти				
11.	Історія України. Всесвітня історія				
12.	Історія України	1,5	1,5	1,5	1,5
13.	Всесвітня історія	1	1	1	1
14.	Правознавство			1	1
15.	Пізнаємо природу				
16.	Біологія	2	2	2	2
17.	Біологія і екологія				
18.	Географія	2	2	1,5	1,5
19.	Фізика	2	2	3	3
20.	Астрономія				
21.	Хімія	2	2	2	2
22.	Музичне мистецтво				
23.	Мистецтво	1	1	1	1
24.	Образотворче мистецтво				
25.	Фізична культура і здоров'я	3	3	3	3
26.	Трудове навчання	1	1	1	1
27.	Технології				
28.	Основи здоров'я	1	1	1	1
29.	Здоров'я, безпека та добробут				
30.	Духовність і мораль в житті людини і суспільства				
31.	Захист України				
32.	Громадянська освіта				
33.	Я досліджую світ				
	Разом	32,5	32,5	34	34
	Різниця				
1.	Захист України				
2.	Німецька мова				
3.	Основи християнської етики	0,5	0,5	0,5	0,5
4.	Курси з історії				
5.	Курс з англійської мови	1	1		
6.	Практикум з правопису української мови	1	1	1	1
7.	Курси з німецької мови				
8.	Курс з математики				
9.	Шкільна риторика				
	Разом	2,5	2,5	1,5	1,5
	Всього	35	35	35,5	35,5
	Поділ на групи Інформ.		2	2	2

Інваріантна складова навчального плану для 8-9 класів складена відповідно до Типової освітньої програми і визначає її загальнодержавний компонент, який забезпечує необхідний для кожного учня обсяг і рівень знань, умінь і навичок.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету. З метою виконання вимог Державного стандарту річний навчальний план Нижньовербізького ліцею

імені Героя України О.Кукурби містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчального плану освітньої програми.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань закладу, тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових річного навчального плану.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» ліцей формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Предмет «Фізична культура» реалізується за рахунок варіативних модулів, які визначені шляхом опитування учнів у кожному класі: 8-9-ті класи – легка атлетика, футбол, гімнастика, волейбол, баскетбол.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня й виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами). Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Освітня програма Нижньовербізького ліцею імені Героя України О.Кукурби зорієнтована на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

**Перелік навчальних програм згідно з переліком предметів,
визначеним навчальним планом для 8-9 класів**

№ п/п	Назва навчальної програми	Затверджено
1.	Українська мова	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
2.	Українська література	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
3.	Біологія	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
4.	Всесвітня історія	наказ МОН від 03.08. 2022 № 698
5.	Географія	наказ МОН від 03.08. 2022 № 698
6.	Зарубіжна література	наказ МОН від 03.08. 2022 № 698
7.	Інформатика	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
8.	Історія України	наказ МОН від 03.08. 2022 № 698
9.	Математика	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
10.	Мистецтво	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
11.	Основи здоров'я	наказ МОН від 03.08. 2022 № 698
12.	Природознавство	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
13.	Трудове навчання	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
14.	Фізика	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
15.	Фізична культура	наказ МОН від 03.08. 2022 № 698
16.	Хімія	наказ МОН від 07.06.2017 № 804

17.	Іноземна мова (англійська)	наказ МОН від 20.04.2018 року №408
18.	Іноземна мова (французька)	наказ МОН від 20.04.2018 року №408
19.	Основи християнської етики	МОН Навчальна програма курсу за вибором «Основи християнської етики. 1-11 класи» для ЗЗСО (авторів: Сохань Г.С., Гусаков І.М., Гусак М.Є., Пономарьова М.С., Кушнір І.М.), схвалена рішенням ЕК (протокол №6 засідання експертної комісії з громадянської освіти, правознавства, етики та курсів морального спрямування від 21.07.2022)

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітньої програми обумовлені «моделлю» випускника, призначенням і місцем ліцею в освітньому просторі міста, громади.

Перед Нижньовербізьким ліцеєм імені Героя України О.Кукурби поставлені такі **цілі освітнього процесу:**

1. Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту основної загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту.
2. Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів.
3. Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм.
4. Формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності.
5. Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.
6. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки.
7. Проведення атестації та сертифікації педагогів.
8. Цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази ліцею.

8.5. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої програми. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№	Ключові компетентності	Компоненти
1.	Спілкування державною (і рідною – у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей</p>

		<p>доведення правил, теорем</p> <p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
2.	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати та досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів та явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації.</p>
3.	Математична компетентність	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей у сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>
4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
5.	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї</p>
6.	Уміння вчитися впродовж життя	

		діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.
7.	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, впевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптим. задачі).
8.	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет, орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ошадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.
9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.
10.	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ошадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проєкти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння в реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів. Наскрізнi

уявлені про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію освітнього середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою; - предмети за вибором;
- роботу в проєктах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталій розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля й розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості й чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення й розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Освітній процес у Нижньовербізькому ліцеї імені Героя України О.Кукурби на період запровадження воєнного стану в Україні, організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

При переході на дистанційне навчання (за відповідним наказом по закладу та вимогою часу), щодня за затвердженим розкладом уроків, педагогами ліцею вносяться навчальні завдання та оцінки учнів в електронний журнал, здійснюється зворотний зв'язок з учнями в електронному вигляді, використовуючи цифрові освітні платформи, електронний журнал, електронну пошту тощо. На вебсайті ліцею створена сторінка «Дистанційне навчання», на якій розміщується алгоритм дій дистанційного навчання під час воєнного стану з розкладом занять. Це додатковий доступ до інформації, яким можуть скористатися не тільки учні, а й всі учасники освітнього процесу. Для забезпечення дистанційного освітнього процесу на період запровадження в Україні воєнного стану здійснюється доступ до навчальних матеріалів, вибір загальноприйнятних та зручних платформ, онлайн сервісів для дистанційної перевірки знань: Zoom, Viber, веб-сервіс «Google classroom», онлайн-платформа «Eddy» тощо. Використовуються технічні засоби навчання: віртуальні дошки: Padlet, Jamboard, Lino It, Trello; онлайн сервіси для дистанційної перевірки знань та створення навчальних тестів, інтерактивних вправ: «На Урок»; Всеосвіта; Google форми; Online Test Pad; LearningApps.org; Kahoot; Classtime; Canva; EDpuzzle; Liveworksheets; Classkick тощо.

Учителі Нижньовербізького ліцею імені Героя України О.Кукурби дотримуються гнучкості в доборі навчально-методичного забезпечення освітніх програм.

Основними формами організації освітнього процесу в ліцеї є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- корекції та контролю;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та формуванню компетентностей крім уроку будуть проходити навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття – це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9-х класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнями розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття, заняття в малих групах та заняття практикуму проводяться з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Екскурсії (очні, заочні) в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань). Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови

самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

8.7. Інструментарій оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів. Упродовж навчання здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

Оцінювання відповідності результатів навчання здобувачів освіти, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання здобувачів освіти, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання здобувачів освіти є:

- поточне оцінювання,
- підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання;
- державна підсумкова атестація.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у таблиці успішності, що видається здобувачеві освіти щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до вимог навчальних програм із застосуванням таких основних форм і способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники ліцею здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

Перелік підручників якими користуються здобувачі освіти у 2024-2025 н.р.

№	Автор	Назва підручника	Клас	Рік випуску
1.	Попель П. П.	Хімія.	8	2021
2.	Бар'яхтар В. І.	Фізика.	8	2021
3.	Заболотний Д. В.	Українська мова.	8	2021
4.	Слоньовська Д.В.	Українська література.	8	2021
5.	Щупак І. Я.	Історія України.	8	2021
6.	Ривкід Й. Я.	Інформатика.	8	2021
7.	Істер О. С	Алгебра.	8	2021
8.	Довгань Г. Д.	Географія.	8	2021
9.	Сорочинська Н.М.	Всесвітня Історія.	8	2021
10.	Істер О. С.	Алгебра.	8	2021
11.	Кучма М. О.	Англійська мова.	8	2016
12.	Сотнікова С. І.	Німецька мова.	8	2016
13.	Мілянська Н.	Зарубіжну літературу.	8	2016
14.	Ходзінська І. Ю.	Трудове навчання.	8	2016
15.	Гащак В. М.	Трудове навчання.(хл).	8	2016
16.	Гушина Н.	Основи здоров'я.	8	2016
17.	Міщук. Н.	Біологія.	8	2016
18.	Гайдамака Д. В.	Мистецтво.	8	2016

1.	Гащак В. М.	Трудове навчання.	9	2017
2.	Ковбасенко Ю. І.	Зарубіжна література.	9	2017
3.	Власов В. С.	Історія України.	9	2017
4.	Норовлянськ О. Д.	Правознавство.	9	2017
5.	Мачача М. О.	Трудове навчання.	9	2017
6.	Кучма М. О.	Англійська мова.	9	2017
7.	Сотнікова С. І.	Німецька мова.	9	2017
8.	Гілецький Й. Р.	Географія.	9	2017
9.	Гісем О. В.	Всесвітня Історія.	9	2017
10.	Шаламов Р.	Біологія.	9	2017
11.	Бойченко Т. С.	Основи здоров'я.	9	2017
12.	Істер О. С.	Геометрія.	9	2017
13.	Березан О.	Хімія.	9	2017
14.	Заболотний О. В.	Українська мова.	9	2017
15.	Слоньовська О. В.	Українська література.	9	2017
16.	Ривкінд Й. Д.	Інформатика.	9	2017
17.	Масол Л. М.	Мистецтво.	9	2017
18.	Істер О. С.	Геометрія.	9	2017
19.	Бар'яхтар В. А.	Фізика.	9	2017

Пронумеровано, прошнуровано і
скріплено печаткою

Сіма
аркушів

Директор Нижньовербізького ліцею імені
Героя України О.Кукурби

Л.Ф.СТЕФУРАК
Л.Ф.СТЕФУРАК

